

NOVADNIEKS

CETURTDIEN,
1990. gada 21. jūnijā

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Nr. 73 (5077)
Maksā 3 kap.

LTF — tā ir pati tauta

16. jūnijā savas organizācijas trešo konferenci sasauc Preiļu nodalas tautfrontieši.

Ar nodalas Domes valdes atskaites ziņojumu uzstājās I. Muzikants. Runāja arī valdes līdzpriekšsēdētāji A. Puzo un A. Višnevskis. LTF Aglonas grupas pārstāvja J. Anspoka uzstāšanās bija par Aglonas tautfrontiešu darbības pieredzi, kā arī — par Pilsonu komiteju turpmākajiem uzdevumiem.

Šī konference vairs nelīdzinājās tām pirmajām tautas sanāksmēm, kad bija stāvgrūdām pilnas zāles un skanēja kaismīgas runas. Pagājuši tikai divi gadi kopš tautai dota

reāla «brīvā tribīne», kopš izveidojusies Latvijas Tautas fronte — arī šobrīd pati spēcīgākā sabiedriski politiskā organizācija republikā, un ir skaidrs, ka ar runāšanu vien uz priekšu netiksim. Taču arī parveikts nav maz. Mūsu rajonā viens no galvenajiem uzdevumiem — visu pakāpju padomju vēlēšanas — devušas Latgales rajonam neraksturīgus rezultātus. Ir bijuši arī citi darbi — lielāki un mazāki, pamānīti un nepamanīti. Taču uz jautājumu:

«Vai nav pienācis laiks Tautas frontei beigt savu darbību?», atbildē vēl pāris gadus būs viennozīmīga: «Nē!». Mums nav tiesību likvidēt

organizāciju, kas pati sevi apvieno daudzas partijas un organizācijas. Mums vēl ir ko darīt. Vēl Tautas frontei jāseko savu ievēlēto depūtātu darbībai. Vēl ne depūtātu padomes, ne citas organizācijas nespēj tik dzīli ielet tautā kā Tautas fronte, kas būtībā jau arī ir — pati tauta.

Kāpēc šie jautājumi par likvidēšanu? Tāpēc, ka daļai republikas iedzīvotāju šķiet, ka līdz ar savu cilvēku parādīšanos valdības un vadības amatās tiks atrisinātas visas problēmas. Bet tas nebūt nav tā. Tautai un līdz ar to arī Tautas frontei joprojām ir ko teikt, ko

lūgt, ko prasīt un — ko nepieļaut.

Latvijas Augstākās Padomes deputāte V. Zeile, uzstājoties, informēja tautfrontiešus par savu darbību Augstākajā Padomē, par drīzumā gaidāmajiem likumiem, par jaunājumiem, kas uztrauc Latvijas iedzīvotājus — Nacionālās bankas, nacionālās naudas sistēmas izveidošanu, republikas budžetu, zemi utt.

Debatēs — joprojām par un ap tirdzniecību, sadali, rindām.. Par nacionālo karogu virs Grāmatu nama. Par uzdevumiem LTF nodalas jaunajai valdei un priekšsēdētājam. Par finansiālo stāvokli.

Aizklāti balsojot, par LTF Preiļu nodalas Domes valdes priekšsēdētāju tika ievēlēts A. Pošeiko un viņa vietnieki — J. Brīģis un J. Anspoks. Turpmākajam darbam ar nodalas

finansēm tika izveidota grāmatvedība, triju cilvēku sastāvā. (Visi darbinieki šobrīd — neatbrīvotie). Nolemts, ka 50 procentus no biedra naudas maksājumiem LTF grupas var atlāt savā rīcībā.

Daudz nesaprašanos ir ar LTF biljetenu «Āfmoda» saņemšanu, tāpēc konferences dalībnieku vienprātīgs lēmums — lūgt LTF nodalas un rajona vadību nodrošināt biljetenu izplatīšanu ar pasta palīdzību.

Konferences noslēgumā tās dalībnieki pieņēma divas rezolūcijas — par atbalstu pašreizējai republikas valdībai un tās pieņemtajai neatkarības Deklarācijai un — pret ieспājamo Deklarācijas «iesaldēšanu».

S. JOKSTE

LKP rajona komitejas plēnums

Šī gada 16. jūnijā notika Latvijas Komunistiskās partijas reiļu rajona komitejas 2. plēnums.

Par Latvijas KP taktiku PSKP XXVIII kongresa sagatavošanas periodā runāja partijas rajona komitejas pirmais sekretārs P. Vartminskis. Plēnuma dalībnieki vienbalsīgi atbalstīja Latvijas Kompartijas XXV kongresā pieņemto lēmumu.

Par partijas rajona organizācijas struktūru plēnuma dalībniekus informēja partijas rajona komitejas orgdājas vadītāja V. Leine.

Plēnumā apstiprinātas šādas darba komisijas:

1. Informācijas un sabiedriskās domas pētišanas komisija.

2. Komunistu un darbalaužu sociālās aizstāvēšanas komisija.

3. Komisija darbam ar tautas deputātiem.

4. Komisija darbam ar sabiedriskām, sabiedriski politiskām organizācijām un partijām.

Vienbalsīgi pieņemta plēnuma rezolūcija sakarā ar raksta «Par attieksmi pret LKP» publicēšanu laikrakstā «Novadnieks» šī gada 12. jūnijā.

Pircēji ir apmierināti

Kad pagājušā gada beigās Valentīna Vabule pārnēma Aizkalnes veikalā vadību, tirdzniecības darbs tajā bija ne tikai nolaists, bet trūka pat elementāras kārtības. Preču sortiments veikalā bija visai šaurs, tās bija slikti pārredzamas.

Pagāja tikai daži mēneši, un Aizkalnes veikalā viss izmaiņās līdz nepazīšanai. Valentīna Vabule ieviesusi brīvu pircēju pieejumu precēm, tās pasūta pēc pieprasījuma, pastāvīgi rūpējās par preču sortimenta paplašināšanu. Tāpēc mēneša un ceturkšņa tirdzniecības plānus veikalā kollektīvs pārsniedz. Pircēji ar veikalā darbu ir apmierināti.

Valentīnai Vabulei tirdzniecības darbā ir liekla pieredze, bet viņas raksturīgākās īpašības ir arī neatlaidība un čaklums. To veikalā vadītāja diendienā māca pārdevējām Ninai Kursitei un Ninai Orlovai.

ATTĒLĀ (no kreisās): Aizkalnes veikalā vadītāja V. Vabule, pārdevējas N. Kursite un N. Orlova.

J. BRICA teksts.
J. SIŁICKA foto

Latvijas Kompartijas Preiļu rajona komitejas II plēnuma rezolūcija

(SAKARA AR RAKSTA «PAR ATTIEKSMI PRET LKP» PUBLIKACIJU LAIKRAKSTĀ «NOVADNIEKS» 1990. GADA 12. JŪNIJĀ)

Pēdējā laikā politiskie spēki, pirmām kārtām LTF Dome, kuri stāv sociālistiskās izvēles noliešanas pozīcijās, pieleik pūles, lai republikas un rajona iedzīvotāju sabiedriskajā apzinātā sakomplotētu un nopolgotu sociālistiskās attīstības cela idejas un būtību. Latvijas Kompartijas darbību un Latvijas tautas gaismi ilgo cīnu par savu sociālo atbrīvošanos. Ipaši tas izpaužās LTF Preiļu nodalas (kuras daudzi biedri ilgus gadus sastāvēja Kompartijā un tās vadītājās organizācijās) Domes valdes attieksme pret Latvijas Kompartiju.

Pazinojumā, kas publicēts laikrakstā «Novadnieks» 1990. gada 12. jūnijā, Latvijas Kompartijā raksturotā kā «impēriiskās un kolonālās politikas» turpinātāja, tai piedēvētās LKP nepiederošas iniciatīvas šī gada 15. maijā pie republikas Augstākās Padomes ekas, «aicināumi uz streikiem», prasība izveidot paralelās pārvaldes struktūras utt.

Domes valde LTF darbību atzīst par pretvalstisku, jo Latvijas Kompartija ir kā «vēršas pret Latvijas republikas pilsonu likumīgajiem centiem pārtraukti okupācijas režīmu...».

Taču nav jāatzīmirst, ka Padomju Latvijai jau ir 50 gadu un vēstures lappuses nav iespējams izsvītrot. Preiļu rajonā vēl dzīvo ogaudz cilvēku, kuri paši izbaudījuši buržuāziskās Latvijas gadus, vācu fašistiskā okupāciju un labi zina, cik daudz asinu izliets. Viņi zina arī to, ko devusi padomju vara.

Uzskatām, ka kungiem no Domes nevajadzētu aizmirst, ka tā dēvētā «okupācijas režīmu» apstāklos atjaunoata kara gados izpostītā Latvijas tautsaimniecība, radīts liels ekonomiskais potenciāls, ne mazums veikts republikas iedzīvotāju labklājības celā: vieglie automobilu skaita ziņā, rēkinot uz vienu iedzīvotāju, Latvija stabili ienem otro — trešo vietu PSRS, bet vasarīnu ciemuļu skaita, individuālās dzīvojamās platības pieaugums, darba algas paaugstināšanās un nodrošinājuma ar pensiām uzlabošanās, kultūras un tautas izglītības attīstība, latviešu savdabības un valodas atjaunošāha, politisko partiju un kustību darbības brīvība — arī nebūt nav slīktākais rādītājs, kurš raksturo «okupācijas režīmu» reouhlikā. Pasaule nepazīst tādu labklājības līmeni okupācijas apstāklos.

Tomēr, neskatojoties uz tādu vēsturisko notikumu analīzi, neeskatojoties uz 50 gadus ilgo padomju varas pastāvēšanas periodu Latvijā, Domes ideoloģi fāsiſīc vēsturisko pagātni, atklāti spekulē ar latviešu nacionālajām jūtām, kā arī ar to cilvēku noskoņumu, kuri pārdzīvojuši staliniskās represijas un stagnācijas gadus, kuri ir neapmierināti ar dzīves līmeni un sociālo aizsargātību.

Tas viss tiek darīts ar vienu mērķi — diskreditēt sociālistiskos ideālus un iekarojumus un tiem pretstātā reanimēt Latvijas Republikas dzīves veidu un atjaunojumi buržuāzisko kārtību. Sodien komunisti un visi Latvijas republikas iedzīvotāji, kuri nosvērti vērtē politisko notikumu attīstību, saprot, ka savu stratēģisko mērķu sasniegšanai — izstājai no PSRS un Latvijas buržuāziskās valsts atjaunošanai — Latvijas Tautas frontes un citu LTF integrēto nacionālistisko organizāciju vadība paredz gan politisku, gan vardarbīgu attīstības celu. Ir zināms, ka šī zinā ipaša loma tiek atvēlēta kaujinieku vienībām, kuras izveidotas minēto organizāciju struktūrā un rada reālus draudus valsts ie-

kārtai. Tā pienācīga nenovērtēšana var novest pie nelabojāmām sekām.

Naivi ir uzskatīt, ka LTF Preiļu nodalas Domes valdei par to nekas nav zināms. Sodien «nevainīgo» aizsargu vienību atjaunošana, kuras ierakstījušas asinānu lappusi savas un citu tautu vēsturē, nav nekas cits kā to agrāko formējumu izveidošana, kuri fašistiskās okupācijas gados padarīja sevi slavenus ar mierīgo iedzīvotāju nošaušanām rajonā un republikā, ar soda akcijām aiz tās robežām, ar iedzīvotāju deportācijām uz Vāciju.

Iz logiski uzdot kungiem no Domes valdes jautājumu: vai šodien tā nav Latvijas republikas un tās tautas nodevība?

Latvijas Kompartijas Preiļu rajona komitejas otrā plēnumā sanemēt nodevēju birķas par sadarbību ar mums neelcī tādas demokrātiskas un humānas organizācijas, par kādu sevi izsludinājusi LTF, autoritāti, bet atsevišķu Domes valdes pazinojuma nostādnū juridiskā kvalifikācija rēķejojas ar kriminālatbildību par šārīzāju, un rajona iedzīvotāju iebaidīšanu.

Tadējādi izrādās, ka LTF ieprākšējais lozings — «darbības brīvību visām partijām un organizācijām» — tai šodien nav pieņemams. Lai par to zina visi cilvēki, kā savu seju maina kungi no Domes.

Sodien cēlsirdīgāk ir sadarboties ar Latvijas Kompartijas komunistiem un veicināt to darbu, nekā ierakstīties brīvprātīgajos, kuri, ja būs iespēja, izrēķinās ar sev nevēlamiem cilvēkiem. Pieredze te aizsargājam ir.

Latvijas Kompartijas Preiļu

rajona komitejas plēnums kategoriski noraida rajona komunismu lomas novērtējumu šajā sapringtajā periodā, ko devusi LTF Preiļu nodalas Domes valde savā pazinojumā.

Aicinājums atturēties no iebādiem sakariem ar Latvijas Kompartiju, draudi iedzīvotājiem sanemēt nodevēju birķas par sadarbību ar mums neelcī tādas demokrātiskas un humānas organizācijas, par kādu sevi izsludinājusi LTF, autoritāti, bet atsevišķu Domes valdes pazinojuma nostādnū juridiskā kvalifikācija rēķejojas ar kriminālatbildību par šārīzāju, un rajona iedzīvotāju iebaidīšanu.

Tadējādi izrādās, ka LTF ieprākšējais lozings — «darbības brīvību visām partijām un organizācijām» — tai šodien nav pieņemams. Lai par to zina visi cilvēki, kā savu seju maina kungi no Domes.

Komunisti aicina visus rajona iedzīvotājus izteikt savas domas un gribu ar demokrātiskām, tiesiskām metodēm, bet nevis iebiedēšanas un šāntāzas celā.

(Rezolūcija pieņemta Latvijas Kompartijas Preiļu rajona komitejas II plēnumā 1990. gada 16. jūnija.)

Vasara pirms pusgadsimta

1. Ultimāts: atbildei — sešas stundas

1940. gada 16. jūnijā pulksten 14 PSRS Tautas komisāru padomes priekšsēdētājs V. Molotovs Maskavā savas valdības vārdā nodeva Latvijas sūtnim F. Kocipam Latvijas valdībai adresētu pazinojumu (dažkārt apzīmētu par notu), kategoriski pieprasot atbildēt uz to tai pašā dienā līdz pulksten 20 (tātad — sešu stundu laikā). Pazinojuma bija teikts:

«Uz padomju valdības rīcībā esošā faktu materiāla un arī uz domu izmainas pamata, kas pēdēja laika notika Maskavā starp PSRS Tautas komisāru padomes priekšsēdētāju Molotovu un Lieņuvas ministru prezidentu Merķi, padomju valdība uzskaņa par konstatētu, ka Latvijas valdība ne tikai nav likvidējusi vēl pirms padomju un latviešu savstarpējās palīdzības pakta noslēgšanas radīto militārsavienību ar Igauniju, kas vērsta pret PSRS, bet arī to paplašinājusi, pievelkot šai savienībai Lietuvu, un censās ieveikt tajā arī Somiju.

Līdz padomju — latviešu savstarpējās palīdzības pakta noslēgšanai 1939. gada rudenī padomju valdība vēl varēja skaitīties caur pirkstiem uz tādas militārsavienības pastāvēšanu, kaut gan tā pēc būtības runāja pre-tim agrāk noslēgtajam PSRS un Latvijas neuzbrukšanas paktam. Bet pēc padomju — latviešu savstarpējās palīdzības pakta noslēgšanas padomju valdība uzskaņa pret PSRS vērstas militārsavienības pastāvēšanu starp Latviju, Igauniju un Lietuvu ne tikai par nepielaižamu un nēciešamu, bet arī par dziļi bīstamu un draudošu PSRS robežu drošībai.

Padomju valdība rēķinājusies ar to, ka pēc padomju un latviešu savstarpējās palīdzības pakta noslēgšanas Latvija izstāsies no militārsavienības ar citām Baltijas valstīm un tādā kārtā Šī militārsavienība būs likvidēta.

Tai vietā Latvija kopā ar citām Baltijas valstīm nodarbojusies ar augšminētās militārsavienības atdzīvināšanu un paplašināšanu, par ko liecina tādi fakti kā divu slēpenu trīs Baltijas valstu konferenču sasaikšana 1939. gada decembrī un 1940. gada martā, lai formāli izveidotu paplašināto militārsavienību ar Igauniju un Lietuvu, Latvijas, Igaunijas un Lietuvas generalstābu sakaru pastiprināšana, ko dora slēpenībā no PSRS, speciāla militārsavienības Baltijas Antantes preses orgāna radīšana 1940. gada februāri — «Revue Baltique», ko izdod angļu, franču un vācu valoda Tallinā, un tamlikā.

Visi šie fakti runā par to, ka Latvijas valdība rupji pārkāpusi padomju un latviešu savstarpējās palīdzības pakta, kurš aizliez abām pusēm «noslēgt jebkādās savienības vai piedalīties koalicijās, kas vērstas pret vienību no ligumslēdzējām pusēm» (Igumā 4. pants).

Si padomju un latviešu savstarpējās palīdzības pakta rupja pārkāpšana no Latvijas valdības pusēs notiek tālākā, kad Padomju Savienība vedusi un turpina vest augstākā mērā labvēlu, noteikti prolatvisku politiku, punktuāli izpildidama vietas padomju un latvju savstarpējās palīdzības pakta prasības. Padomju valdība atrod, ka

Ar šo materiālu Latvijas telegāfa aģentūra (LETA) aizsāk korespondētu ciklu, kas stāsta par nozīmīgākajiem notikumiem 1940. gada vasārā. To pamatā ir tā laika vēsturiskās liecības.

tādu stāvokli tālāk vairs nevar paciest.

PSRS valdība uzskaņa par pilnīgi nepieciešamu un neatliekamu sekojošo:

1) nekavējoties sastādīt Latvijā tādu valdību, kas būtu spējīga un gatava nodrošināt padomju — latviešu savstarpējās palīdzības pakta godīgu izvešanu dzīvē;

2) bez kavēšanās nodrošināt padomju karaspēka daļu brīvu ielaišanu Latvijas teritorijā, lai tās novietotu svarīgākajos centros tādā skaitā, kas būtu pietiekams, lai nodrošinātu PSRS un Latvijas savstarpējās palīdzības pakta realizēšanas iespēju un novērstu varbūtējus provocatoriskus aktus pret padomju garnizonu Latvijā.

Padomju valdība uzskaņa šo prasību izpildīšanu par to elementāro noteikumu, bez kura nav iespējams panākt padomju un latviešu savstarpējās palīdzības pakta godīgu un lojalu izpildīšanu.»

(V. Molotova iesniegtā pazinojuma teksts latviešu valodā atbilst tā publicējumam laikrakstā «Jaunākās Ziņas» 135. numurā 1940. gada 17. jūnijā.)

Līdzīgu pazinojumu V. Molotovs tajā pašā dienā pulksten 14.30 nodeva Igaunijas sūtnim Rejam, tīkpat kategoriski pieprasot atbildi līdz pulksten 23 astonarpus stundu laikā.

Tāds ir šī pazinojuma teksts, kas pēckārā Latvijā līdz pat pērnajai vasarai nebija leraudzījis dīnas gaismu ne vēstures apcerējumos, ne preses lappusēs.

Ja raugāmies no elementāru starptautisko tiesību viedokļa,

nemaz jau nerunājot par etiku vai morāli, tad, no vienas pusēs, komentāri lieki: ultimātivaku pazinojumu grūti pat iedomāties. Jo, kā gan kāda valsts var pieprasīt citai valstij, lai tā

a) izveidotu savā zemē citu valdību, kas turklāt atbilstu pieprasītāvalsts gribai un interēsem,

b) vienlaikus nekavēti ielaistu savā teritorijā neierobežoti lielus pieprasītāvalsts brunotos spēkus, laujot tai tos izvietot un izmantot pilnīgi pēc saviem iekštiekiem? No starptautisko tiesību viedokļa tas ir kaut kas par visam grūti aptverams. — lai neteiku vairāk. Isi sakot — absolūta citu valstu interēsu ignorēšana, lai niegrožoti pildītu savas iegribas.

No otras pusēs, komentāri tomēr vajadzīgi, lai kaut nedaudz raksturotu Molotova motivāciju, proti, Latvijai piedēvētos 1939. gada 5. oktobra savstarpējās palīdzības pakta «pārkāpumus». Nosacīti tie iedalāmi piecos aspektos un neviens no tiem neiztur no pietīnu kritiku. Pēc toreizējo Baltijas valstu iejkaušanas Padomju Savienībā (1940. gada augustā) visi šo valstu ārlietu ministriju arhīvi tika aizvesti uz Maskavu. Tomēr līdz pat mūsu dienām tur nav varējuši atrast jelkādus pierādījumus ultimātā izteiktajiem apvainojumiem un pārmetumiem, kaut gan šādiem dokumentiem neapšaubāmi būtu liela nozīme — tie vismaz kaut kādā zinā attaisnotu Maskavas brunoto iejkaušanos. (PSRS līgumpartei Vācijā savukārt tika paziņots, ka ar šiem pasākumiem «darīts gals Anglijas un Francijas intrigām Baltijā, kuru nolūks ir izraisīt nesaskanas Padomju Savienības un Vācijas starpā.»)

Tādējādi Latvijai un Igaunijai piedēvēto «pārkāpumu» izpaušmes (ar īsiem skaidrojumiem) ir šādas:

1) slēpenas militāras savienības noslēgšana starp Baltijas valstīm, kas vērsta pret Padomju Savienību (tīrs izdomājums).

kas nav dokumentāri pamatotrs ne toreiz, ne tagad).

2) neatieksmās no 1923. gadā noslēgtās Latvijas un Igaunijas aizsardzības aliances noslēgumā (slēdot savstarpējās palīdzības paktu ar Igauniju, Stalins un Molotovs, starp citu, deklarēja, ka Šīs līgums nekavē labas attiecības starp abām valstīm — Igauniju un PSRS):

3) piedāvāšanās slēpenās Baltijas valstu ārlietu ministru konferencēs (Baltijas valstu ārlietu ministru konsultācijas, ko paredzēja 1934. gada 12. septembrī noslēgtais sadarbības līgums, nekādā zinā nebija slēpenas vai vērotas pret kādu ārvalsti);

4) slēpenas militāras generalstābu virsnieku apspredes (izdomājums bez iebķādu dokumentā vai citāda pamatojuma):

5) visu triju Baltijas valstu kopīgi izdotā žurnāla «Revue Baltique» pretpadomju kurss (šis izdevums, kura pirmais numurs iznāca 1940. gada februārī, bija veltīts tikai ekonomiskajām, sociālajām un kultūras problēmām, un neviens šīs publikācijā rindai nav pretvādomju noslieces — drīzak iauotrādi).

Uz šiem apvainojumiem balstījās abas skarbi ultimātās Molotova prasības Latvijas un Igaunijas valdības.

Starp citu, V. Molotovs te no-nāk pretrūnā pats ar sevi. jo PSRS Augstākās Padomes sesijā 1940. gada 29. marta viņš, starp citu, pazinoja: «...ar Baltijas valstīm noslēgtie pakti tiek pildīti ļoti apmierinoši un rada labvēligus apstāklus Padomju Savienības un to valstu attiecību tālākiem uzlabojumiem». Ar «attiecību tālākiem uzlabojumiem» viņš acīmredzot, domāja, ka pienācis laiks spērt tālāku solus, lai pastiprinātu PSRS ietekmi Baltijā. Grūti saprast, to citādi. Tieši šīm nolūkam kalpoja 16. jūnijā iesniegtais pazinojums, ko sāka īstenot nākamās dienās rīta — 1940. gada 17. jūnijā.

Imants DEKSENIEKS (LETA)

Piemiņas dienā

1941. gada 14. jūnijā staliniskās genocida politikas realizētāji kopā ar latviešu tautas nodevējiem, kuri sava pašlabuma pēc palīdzības PSRS iekšlietū daļas virsniekiem sameklē Maskavas atsūtītajos un LPSR iekšlietū ministra V. Lāča parakstītajos sarakstos izsūtīšanai tūkstošiem nevainīgu cilvēku, aizsāka baigu gadu. Tā bija tautas melnā diena Latvijas vēsturē. Dzelzceļa stacijās stāvēja jau iepriekš sagatavoti un lopu vagoni, aizrestoti, ar nārām, ar silēm dabisko vajadzību nokāršanai. Visi bija sagatavoti un iestūti no Kievejas. Pirmo reizi Latvijas vēsturē bija sākūsies pati liejākā latviešu tautas iznīcināšana. Sveša, komunistiska vara varmācīgi bija jelauzusies citas valsts teritorijā un nu strādāja pēc slepkavu Stalina un Berija pavēles. Sajos sarkanajos aizrestotajos vagonos tika sadzītas sievietes pirms dzemētām; sievietes ar maziem bērniem uz rokām, mazgadīgi bērni, studenti, arī 60, 70 gadus veci cilvēki. Ko vini bija noziegūšies, šie cilvēki? Lūk, ko šodien PSKP biedri saka par šīm noziedzībām: tā esot bijusi klūda. Tā nav klūda — tā bija ienākota noziedzība. Tas ir PSKP noziegums pret cilvēci. Tādējādi cilvēki esiet uzmanīgi! Šur tur pa kaktiem atbalsojas piekrītoša mūrdona vecajām stalinisma metodēm.

Sogad, 1941. gada 14. jūnija Piemiņas diena bija pirma pēc 49 gadiem, kas tika atzīmēta neatkarīgā Latvijas valsti. Ar smagām sirdīm, lietumā listot, ar ziediem rokās livānieši gāja atcerēties savus tautiešus, kuri vairs neatgriezas Latvijā, kuru sāpes un mokas palika tur. Sibīrijā.

Pie Livānu stacijas sliežu malā pulcējas cilvēki. Jauni, veci, puseiži, bērni. Pie represe-to klubām pagaušajā gadā uzstādīta piemineklī ziedi un sveces.

Livānu represe-to klubā «At-balss» priekšsēdētāja Dz. Ušacka piemīt tos livāniešus, kuri no šīs stacijas sāka Golgatas ceļu.

tauta 1941. gada 14. jūnijā, skan I. Garjānes lasītās dzejās. Vēl skan A. Vibāna lasītie dzejoli represētājiem, Livānu pilsētas Tautas deputātu padomes priekšsēdētāja vietnieka A. Jelisejeva pateicības vārdi tiem, kuri ar savu atnākšanu apliecināja, ka vēl arī latviešu tauta nav salauzta.

L. VĪKSNA

ATTĒLA: piemīpas brīdis 14. jūnija Livānos pie piemineklī represētājiem.

AUTORĀ foto

Blēdības ar slimnīcas remontu

1989. gada 13. marta Preiļu centrālās rajona slimnīcas galvenais ārsts I. Deško un Daugavpils rajona celtniecības kooperatīva «Lukna» priekšsēdētājs A. Sevčuks noslēdza līgumu par slimnīcas telpu remontu. Tāmējā vērtība bija 46 tūkstoši 444 rubļi, darbu izpildēs terminš — 1989. gada 1. decembris.

1990. gada 15. jūnijā notika tautas kontroles rajona komitejas kārtējā sēde. Tājā izskatīja jautājumu par rajona centrālās slimnīcas darbinieku sūdzības pārbaudes rezultātiem. Un, tas nenozīmē neko citu, kā vien to, ka ne pērnā gada decembri un pat ne šī gada jūnija vidū koooperatīvs remontdarbus nebija pabeidzis. Vēl vairāk — jau labu laiku nevienu celtnieku slimnīcā vispār nemānia, bet vairāku nodalī medicīniskais personāls un slimnieki vārda tiešā nozīmē mitinās pa kaktiem. Un nevienam nav noslēpums, ka bezgalīgi bezgalīgi grūti uzturēt tirību un kārtību, kā arī normālus apstāklus pacientu atveselošanas periodā.

KO KONSTATĒJA PĀRBAUDE?

Pārbaude konstatēja, ka tāmējās slimnīcas ēkas kapitālajam remontam nekur nav apstiprināta. Līgumā gan paredzēts, ka samaksā notiks, pamatojoties uz izpildīto darbu pieņemšanas aktem. Taču jau nākamajā dienā pēc līguma noslēgšanas Preiļu centrālā rajona slimnīca pārskaitīja kooperatīvam «Lukna» desmit tūkstošus rubļu. Otrs desmit tūkstošus rubļu slimnīca kooperatīvam pārskaitīja 1989. gada 22. augustā. Tā pašā gada septembrī parakstīts akts par izdarīto darbu pieņemšanu (summa — 21 111 rubli).

1990. gada 1. jūnija tauras kontroles rajona komiteja izdarīja pārbaudi, kas no akta (par pērnā gada septembrī vadāto) norādīta ir veikts īstenībā. Nācās secināt, ka uz papīra valrāku darbu apjomī ir krietni

lielāki nekā realitātē. Pierakstīts gandrīz trīsreiz vairāk demontēto caurulu. Radiatori vispār neviens neaiztika, bet uzrādīts, ka demontēti 180 radiatori tāpat nav izdarīta grunts ušķembu bļietēšana. Dokumenti iegrāmatoti par 196 kvadrātmetriem vairāk linoleja nekā īstenībā noklāti. Krieti sakāpi-nāti arī citi rādītāji.

Astonu dažādu veidu darbos izdarīti pierakstījumi par 5902,8 rubļiem, bet, ja nem vērā koeficientu (1,285), pierakstījumi ir 7 587,1 rublis.

Pārbaudes dienā slimnīcas telpu remonts nebija pabeigts.

PAPILDUS ZINAS
Sī gada 7. jūnijā komisija (centrālās rajona slimnīcas galvenais ārsts I. Deško, tautas kontroles grupas priekšsēdētājs N. Bogdanovs, tautas kontroles rajona komitejas locekļi), piedaloties kooperatīva «Lukna» priekšsēdētājam un grāmatvedim, pieņēma darbus. Tie veikti par 23 tūkstošiem 953 rubļu. No šīs summas ieturēti 7 587 rubli — pierakstījumi no 1989. gada septembra akta.

Jubilejas gaidās

Septiņdesmit gadi. Daudz tās vai maz! Cīlēkam tās būtu visai ilgs mūžs. Bet skolai!

Septiņdesmit gadus Vanagu ciemā darbojusies skola, un tajā mācījušies bērni no tuvākās un tālākas apkātnes, arī no Dubnas otrā krasta, pārupes. Un tāpēc tie, kas nebūt nedzīvo Vanagos, tāpat dažāk dēvē sevi par vanadziešiem. Skolas dēļ, kurā viņi mācījušies, arī aiz plēderības pie Vanagu baznīcas drādzies. Arī es tai starpā.

Vanagi. Nu tā atgūst agrāko nozīmību, jo veirs nav kolhoza «Dubna» nomale, kā tas bija pēdējā gadu desmitā, kuri vispotošāk iztukšoja jau tā ne visat biezi apdzīvotu cemu.

Kas tas bija par jaunu spēku, kas līcis aizaugi lekniem dārziem, apgrīzēt otrādi zemes kažoku — ar mālaino, neauglīgo pusī uz augšu, sadangāt ceļus un aizdzīt projām cīlēkus no tēvu tēvu mājām pasā-

lē! Vanagu pusē gājuši zudumā veseli ciemi, kā tālāk no lieceļa, un nu vairs knapi garu velk Margotova, Eglupe, arī Zosini — ciems, kur kārā mājā dzīvojuši gudri, dzīvesprieži, muzikāli jaudis. Bījis daudz jaunačes.

Starp citu, te dzimušas diktore Laimdotas Rones un aktiera Romualda Ancāna mātes, profesors Mārtiņš Lācis, vēlāk represētā un izstūti Salomeja Prikule — dziedātāja, kas beidza konservatoriju brīvās Latvijas īekā. Mans tēvs teica jokojot: «Zosinu juristi». Skolu beigusi liela saime dažāda ranga laukumsaimniecības darbinieku, tāfād zemes mīlestība vanadziešiem nav sveša, daudzu citu, ne mazāk cīņījamu profesiju jaudis.

Tagad no šī ciema vairs reta sieva spēj uz Vanagiem pēc maizes izstaigāt, arī vīru palicis visai maz. Jaunieši uz vienas rokas pirkstiem skaitāmi, bet skolas bērni — val-

vispār vairs ir! Maz jau viņu nākari no Mačānu, Šķilteru puses, no Vilcāniem un pārupes. Un tas viss ieiekāmē arī skolas dzīvi — jo diemžēl bērnu skaits zinātā rajonā palikusi viena no mazākajām — tāfād skolas liktenis — būt vai nebūt — pēdējos gados vareja būt arī bēdīgāks. Pateicoties skolotāju pūlēm, skolas vadībai, Vanagu skola nav nolikvidēta kā daudzas citās rajonā — un domāju, ka nebūs arī. Jo tūcū vanadziešiem, kas izcīnīja savu «Vanagu» kolhozu, kuri iebaloja savējo Pauli Onckuli par priekšēdētāju un kurš tagad saka — vislabākie Vanagu skolas absolventi ir tie, kuri nav aizskrējuši — pasaulē laimi meklēt, bet sīkstī turējūšies pie tēvu zemes, tie, kuri tagad dzīvo Vanagu pusē un audzē maiži un bērnus. Tā jau arī ir, taču arī tie «pasaules staigātāji» viens otrs no tēva mājām ir aizgājis ar visai smāgu sirdi.

Vanagu skolu beidzis, tājā pirms skola arī par skolotāju strādājis Aglonas dekāns Pēteris Onckulis, no šejiņes nāk aktieris Romualds An-

cāns, žurnāliste Mārite Romāne, ārste Mirdza Stare, Akadēmiskā koras solists Dominiks Vaivods, TLMS studijas «Dubna» vadītāja Inese Vilcāne, mākslinieces Anīa Bernāne, Māra Kokina, Inese Maičīte, skolas direktors Jānis Stikāns.

Un nu — 4. augustā visus Vanagu skolēnus — arī tos, kuriem vājās rocības dēļ nācas ar asarām pamest skolu, to nebeigušiem, un tos, kas beiguši seši, septiņi, astoņi — un nu jau devingadīgo skolu, zvans aicinā pulcēties bērnības zemē, kur nav raižu un rūpju lielāku par sliktu atzīmi vai skolotāja bargāku skatu.

Tiksīsimies vispirms skolā — reģistrācija — sāksies no plkst. 11.00.

Tad aizlūgums Vanagu baznīcā par

dzīviem un mirušiem skolotājiem, skolēniem, ko noturēs arī skolas absolventi — baznīcīkungi — ap plkst. 12.00.

Pēc tam skolā — absolventu — mākslinieku darbu izstāžu apskate, skolas zālē būs izstādīti ziedoņumi savai skolai — ikviens absolventi — aicināts piedalīties akcijā «Mēs —

savai skolai», ziedojet vērtīgas grāmatas skolas bibliotēkai, mākslas darbus, visu, kas var noderēt skolai (arī naudas līdzekļus). Varbūt kādam absolventam rodas pavīsam oriģināla ideja, kā piedalīties šajā akcijā! Tad nu — labu veiksmi!

Pēc izstāžu apskates, fotografēšanās, un atkaliepazīšanās — atceres brīdis par skolu tās 70 pastāvēšanas gados, skolotāju godīnāšanā. Tad — koncerts ar «pašmāju» aktieru un mākslinieku, ģimenes ansambļu piedalīšanos, ballēšana un viss cits, kas tādās reizēs pieklājas. Dalības maksā — 10 rubļi — jāsūta uz Vanagu pastu — Jāņiņai Prajevskai (ar atzīmi — absolventu salidojumam).

Pieteikšanās — personīgi vai pa telefoni 38734 līdz šī gada 20. jūlijam.

Nu ko, vanadzieši, līdz salidojumam!

M. LIUDĀNE

(Honorāru novēlu Vanagu devināgajai skolai)

PETERIS ZEILE, profesors

Šveice, 1990. gada aprīlis

(Nobelgums. Sākums
66. — 72. numurā.)

Esmu bijis vairākās Eiropas valstis un pārliecīnājies par augsto dzives līmeni tājās. Taču ūjē, šķiet, pārspēj visas kaut iji tajā zinā, ka te praktiski operārkārtīgi plaša sortimentā var nopirk viisu labāko, kas ražots pasaulei. Ikvienas preces (vienalga, vai runa ir, teiksmi, par elektroniku, apaviem, apģērbiem, augliem, vīna, alus šķirnēm utt.) tiek piedāvātas loti bagātā sortimentā. Piemēram, pilsētā, kas varētu būt tik liela kā Preili un Līvāni kopā, ir divi automobilu veikali, kuros var nopirk jaunākās Japānas, ASV, Rietumvācijas, Itālijas un Zviedrijas marku mašīnas.

Sodien pie mums brīvzemnieki var saņemt zemi, taču, ja viņi nevar veikala var brīvi no-pirk viisu, sākot ar visdažādākajiem būvmateriāliem māju celšanai, nelieliem traktoriem un citām mašīnām, beidzot ar visdažādākā veidā glīti iefasēm mēslošanas līdzekliem, sēkezī, stādmateriāliem utt. Taču mani visvairāk saistīja vāmatveikali, kur milzīgā izvēles bagātībā nopērkams viss vērtīgākais, kas izdots slavenākajos pasaules apgādos: klasika, filozofu darbi, grāmatas par mākslu, daiļliteratūru, loti daudz sēriju izdevumu par itin visām esamības sfērām un kulturas nozarēm. Tikai šajā salīdzinājumā atklājas mūsu grāmatizdevēju un grāmatveikalui vienpusība un nabadzība.

Neraugoties uz blīvo apdzīvību un lielo mašīnu daudzumu (katram trešajam iedzīvotajam — personiskā mašīna), ūjē tiek uzskaitīta par vistirāko valsti Eiropā, te pat pilsētu centrā nejūt piesārnotību, jo tiek prasīts, lai katrai mašīnai būtu tā sauktais kondensators, kas nelauj kaitīgajām vēlām izplūst atmosfērā. Mašīnai, kurai nav šī kondensatora, jāmaksā krietni lielāks nodoklis. Bez tam te nebrauc ar mašīnām, kas pieredz auto vākardienai (kā pie mums), bet ar jaunākajiem modeļiem, kas ekonomē degvielu un nepiesārno vidi. Satiksmes intensitāte brīvajās dienās tiek ierobežota tādējādi, ka vienu svētdienu drīkst braukt mašīnas ar pāra numuriem, nākamajā — ar nepāra. Gimenes, kurām ir 2 — 3 mašīnas, cēnīši iegūt gan pāra, gan nepāra numurus.

...Līdzīst Seremetjeva — 2. izējot muitas «zalo koridoru» un nokļūstot «padomju teritorijā», bet jo sevišķi Rīgas stacijā un tās apkārmē — atkal nokļuvām nabadzīgā, zemas kultūras, piešķirtīgā vidē, par ko liecināja ik vieta un ik detaļa. Tas viss atgādināja Bismarcka slaveno sentenci: «Ja gribi celt sociālismu, vajag izvēlēties valsti, kurās nav zēli.»

Un vēl — kādu mazu, bet dzīli patiesu anekdoti.

— Vai tas būtu iespējams — uzcelt ūjē sociālismu?

— Principā — jā. Taču loti zēli izcūkot tādu skaistu un bagātu zemi.

P. S. Honorāru novēlu Kultūras fonda Preili nodalai.

Sports

Mūsu rēķins bankā Nr. 139

Laikrakstā samērā bleži lasām par rajona sporta dzīvi. Tiešām, sporta attīstība, rezultāti ir mūsu rajona ikdienas vājā puse. Kāpēc tā? Visa sporta dzīve kaut cik turas tikai uz dažiem entuziastiem. Lai šis entuziasms pilnīgi nepazustu, sportam ir vajadzīga materiāla bāze. Mēs esam pārdzīvojuši to laiku, kad sports bija it kā patriotismš. Tas ir likumsakarīgi. Ko darīt tālāk? Tālāk mēs esam nonākuši līdz tādai patiesībai, ka 1989. gada rajona sporta spēlu sacensībām valiādzēja īret Vilāni stacionā. Lai kam tieši šis moments ari radīja mūsu kolektīvā iniciatīvu pie skolas izveidot vieglatlētikas kompleksu.

Šī iniciatīva, un atkal iāsaka, entuziasms, un oūles gūlās uz fizikultūras skolotāju A. Iljina pļeciem. Divu gadu laikā viņš kopā ar saviem kolēgiem A. Indānu, R. Petrovu, A. Gavrilēnu un skolēniem lēnām, bet pacietīgi virzījās uz mērķi. Un iau šogad mūsu skolas stacionā notika rajona bērnu un jaunatnes spartakiādes sacensības. ARI sporta biedrības «Vārba» rajona sporta spēlu sacensības norītēja šeit.

Naudas izteiksmē nemaz tik daudz līdzekļu stacionā rekonstrukcijai ieguldījuši nesam. Tiešām, gumijas segums skreiceliniem ir samērā dārgs. Bet cilīši drībs, vārba nervi, un brīvā laikā līdzekļus sanēmām no rajona tautas izglītības nodalas. Pēdējos gados skolu vajadzībām neko ipašu uz vārskaitīuma ie-gādāties nevarēja, tāpēc pārējai

skolas saimniecībai stacionā būve nekādus zaudējumus neradīja. Grēks žēloties, ka mūsu rajona darba kolektīvi būtu neatšaucīgi. Pašu nepieciešamāko stacionā rekonstrukcijai norīkām no «Lauktēnikas», starp-saimniecību celtīmēcības organizācijas, 24. celu remontu un būvniecības pārvaldes. Minētās organizācijas dažākār sniedza arī bezmaksas palīdzību: iedeva krāsu, betonu, metālu. Visgrūtāk bija veikt skreicelinu asfaltdarbības, jo rajona celēi būvētāji neizlīdzēja. Līdzām palīdzību no agrofirmas «Sarkanais Oktobris», kurai šādas iespējas bija. Neskatoties uz to, ka mūsu skolā mācās arī agrofirmas uzņēmumos strādājošo bērni, mūsu visbagātākā saimniecība nevēlējās palīdzēt ar asfaltu, lai sakārtotu 250 metru skreicelinu. Izpalīdzēja BJSS kooperatīvs.

Dīvaini pašlaik sāk darboties tirgus attiecības: pēc principa — tu man, es tev. Bet ko var saņemt preti no skolām? Sodien ekonomiskā zināmā protams, neko. Bet dzīve iet uz priekšu, rīt parīt mūsu skolas bērni klūs par uzņēmumu strādniekiem, inženieritehniskajiem darbiniekiem. Un katrai uzņēmums tācu ieinteresēts, lai jaunā paaudze būtu fiziski un morāli vesela. Vai tad šobrīd jaunatne ir radīnāta rūpēties par savu veselību? Pasakāsimies, kas piedalās rajona sacensībās. Tie, kam vāri trīsdesmit. Kur tad dīvadesmitgadīgie, astoņpadsmitgadīgie? Vīnu nav ne stacionās, ne sporta zālēs. Un tikai tāpēc, ka šo sporta

zālu nav, šo stacionā nav. Ja mēs negribam paaudēt vēl vienu paaudzi, tad ir jādomā par skolu, par sportu, mākslu. Gribu vēlreiz atgriezties mūsu šodienas patēsībā pie skolu kritiskās materiāli tehniskās bāzes un, aicinu visus rūpniecības uzņēmumus, saimniecības klūt par sponsoriem mūsu un citām rajona skolām. Lai attīstītu šo mācību iestāžu sporta bāzi. Mūsu skolas stacionās vēl nav pabeigts. Vai gāj ieguldīt gan līdzekļus, gan celtīmēcības materiālus, lai pilnīgotu visas ieceres. Mūsu bērni, ari vīnu vecāki, darba kolektīvi varētu izmantot skolas sporta bāzi. Varbūt rajona Tautas deputātu padomes finansu nodala var atlaut ar labdarību nodarboties mūsu kooperatīviem. Lai vīnīdrīkstētu atskaitījumus no saviem ienākumiem iestādīt nevis valsts budžetā, bet gan mūsu skolas sporta bāzes attīstībā. Atgādināšu, ka mūsu rēķins bankā ir Nr. 139. Vai tas nebūs izdevīgāk pilsētai un rajonam? Varbūt uzņēmumi un organizācijas savu, kaut nelielu līdzekļu daudzumu var pārskaitīt uz mūsu rēķinu? Varbūt vecākiem un citiem pilsētas iedzīvotājiem ir labas idejas vai priekšlikumi, kādā veidā pilnveidot mūsu sporta kompleksu? Mēs aicinām jūs savā stacionā arī vienkārši patrenēties, jo pagādām citas iespējas, kur nodarboties ar vieglatlētikas disciplīnām, pilsētā nav.

O. HLEBNIKOVS,
Preili 2. vidusskolas direktors

● Pašas mācību gada beigās Preili 2. vidusskolā notika jaunāko klasu skolēnu sacensības vieglatlētikas disciplīnās. Vienlaikus tā bija obligātā fiziskās sagatavotības pārbaude skolā. Pašiem mazākājiem vajadzēja skriet 30 metrus, mest bumbiņu, īkti tālumu no vietas,

skriet 500 metrus un veikt spēka vingrinājumus.

Sacensības ritēja raiti, un mazākiem sportīšiem joti patika. Ipaši tiem, kuri izpelnījās balvas.

Skolas sporta laukums augu varā un brīvs un aicina mazos sportīšus trenēties ik dienas. Brīvajā

laikā — arī kopā ar vecākiem. A. ILJINS, fizikultūras skolotājs

● ATTĒLĀ: sacensību noslēgumā — uzvarētāju apbalvošana un fotografiēšanās.

V. VINOKUROVA foto
Redaktora v. L. KIRILLOVA

„Un pienāk diena,
Kad govim trūkst siena
Un bēriem trūkst piena.
Nopīpēts!..

Lai govim un visiem citiem lopiniekiem ziemā netrūktu barības, bet mums pastāvēt — piena un gaļas produktu, — **IEVEROJET UGUNSDROŠIBAS PRASIBAS, NOVĀCOT UN UZGLĀBĀJOT SIENU!**

Sakārtojiet sienas šķūnus, salabojiet jumtus, pārbaudiet zibensnovēdējus.

Pārbaudiet, vai kārtībā ir elektrības vadi un ventilācijas iekārtas, vai koka konstrukcijas ir apstrādātas ar uguns-aizturošu šķidrumu, vai kaujas gatavība ir brīvprātīgā ugunsdzēsēji.

Instruējiet strādājošos par ugunsdrošību un operatīvu rīcību ugunsgrēka gadījumā.

Nodrošiniet sienas glabātuves ar visu nepieciešamo ugunsdzēsības inventāru, apgādājiet tehniku ar dzirksteļu slāpētājiem.

Atcerieties: lielā šķūni labāk uzglabāt ne vairāk par 500 tonnām sienas.

Neaizmirstiet regulāri mērit sienas temperatūru, lai novērstu tā pašaizdegšanos, un norīkot cilvēku ventilatora uzraudzīšanai.

Noslēdziet sienas šķūnus un sekojiet, lai tajos neuzturas nepiederošas personas un bērni.

Nepielaujiet atklātas uguns pielietošanu lopbarības sagādes vietās!

Sauli un piesardzību sienas laikā!

Iekšlietu ministrijas ugunsdzēsības pārvalde
Brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības Centrālā padome

Visas naktis skaistas naktis.
Jāgu naktis vēl jo skaista:
Tad ziedēja papardīte
Zeltītiem ziediniem.

(T. dz.)

Rušanas tautas nams aicina uz ielīgošanu 22. jūnijā plkst. 23.00 un Aglonas kultūras nams uz Līgo vakaru Aglonā, Ciriša ezermalā. Par jautājumu rūpēsies Aglonas kultūras nams vokāli instrumentālais ansamblis un Rušanas diskotēka.

DAUGAVPILS MŪZIKAS VIDUSSKOLA

Izsludina audzēkņu uzņemšanu 1990./1991. mācību gada šādās specjalitātēs:

klavieru,
stūgo instrumentu (vijole, alts, čells, kontrabass),
pūšamo un sitamo instrumentu,
tautas instrumentu (akordeons),
dziedāšanas,
kora diriģēšanas.
Iestāšanās pieteikumi iesniedzami līdz 25. jūnijam.
Iesniegumam jāpievieno:
izglītības dokuments (origināls),
izziņa no skolas par nokārtoto eksāmenu sacerējumā,
izziņa par veselības stāvokli (086/y forma),
raksturojums,
4 fotokartītes (3x4 cm),
jāuzrāda pase vai dzimšanas apliecība.
Iestāju pārbaudījumi sākas no 26. jūnija. Tuvākus pārbaudījumus sniedz skolas kancelejā, Daugavpili, Kandavas ielā 2 a, tālrunis 29879.

LAIKRAKSTĀ PUBLICĒTIE MATERIAĻI NE VIENMĒR ATSPOGUĻO REDAKCIAS VIEDOKLI. PAR PERSONU VĀRDU UN UZVĀRDU, SKAITLU UN FAKTU PAREIZĪBU ATBILD RAKSTU AUTORI.

MŪSU ADRESE:
228250, Preiļi, Aglonas ielā 1.

REDAKCIJAS TĀLRUNI: redaktors — 22059, redaktora vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekretāre — 21996, sabiedriski politiskā nodala — 21769, rūpniecības, ceļniecības un kultūras nodala — 21985, vēstiju, skolu dzīves un jaunatnes nodala — 22203, grāmatvedība — 22154, atbildīgā sekretāre vietniece izdevumam krievu valodā — 22154, atbildīga sekret